

Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych do zaktualizowanego projektu

Krajowego Planu Wdrażania Konwencji Sztokholmskiej

L.p	Treść uwagi	Zgłaszający uwagę	Stanowisko MŚ
Uwagi ogólne			
1	<p>Substancje wprowadzone do Konwencji po 2008 roku należą do chlorowcopochodnych związków organicznych i posiadają właściwości określone w załączniku D do Konwencji. Są szeroko stosowane jako antypiryny w urządzeniach elektrycznych i elektronicznych w celu obniżenia palności wyrobów. Następstwem ich stosowania jest pojawienie się tych substancji w odpadach wyrobów wykonanych z tworzyw sztucznych. W związku z tym celowe wydaje się uzupełnienie projektu KPWKS o informacje o ilościach i rodzajach tych odpadów oraz zawartości w nich tych zanieczyszczeń.</p> <p>Zidentyfikowanie nowych substancji o charakterze trwałych zanieczyszczeń organicznych (TZO) odgrywa istotną rolę w gospodarce odpadami zawierającymi te substancje i, w przypadku przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń, powoduje zaklasyfikowanie tych odpadów jako odpadów niebezpiecznych. Powoduje to wzrost nakładów na zagospodarowanie tego typu odpadów. W tej sytuacji pilnym zadaniem jest eliminacja tych substancji z wyrobów poprzez zastąpienie substancjami bardziej przyjaznymi dla środowiska.</p>	IOŚ-PIB	<p>Uwaga nieprzyjęta.</p> <p>W ramach realizacji zadania 3.1. Prowadzenie badań naukowych oraz prac badawczo-rozwojowych, będą zlecane prace dotyczące nowych substancji objętych regulacjami Konwencji Sztokholmskiej.</p>
2	<p>Istotne jest zwiększenie zakresu prac i nakładów nad paliwami stosowanymi w paleniskach domowych, ponieważ, zgodnie z informacjami zawartymi w dokumencie, stanowią one główne źródło uwolnień TZO do środowiska.</p>	IOŚ-PIB	<p>Uwaga nieprzyjęta.</p> <p>W ramach realizacji zadania 3.1. Prowadzenie badań naukowych oraz prac badawczo-rozwojowych w zależności od ilości dostępnych środków, będą zlecane również prace dotyczące ograniczenia emisji TZO.</p>
3	<p>Pilną kwestią jest aktualizacja odpowiednich przepisów prawnych i delegacja zadań w celu pełnego monitoringu substancji o charakterze</p>	IOŚ-PIB	<p>Uwaga przyjęta.</p> <p>Zadanie 5.2. przewiduje aktualizację</p>

	TZO i aktualizacji danych monitoringowych (np. tabele II, XVII).		obowiązujących aktów prawnych w celu dostosowania zakresu monitoringu TZO do wymagań Konwencji Sztokholmskiej.
4	Sugeruje się weryfikację polskich aktów prawnych wymienionych w dokumencie pod kątem ich ważności.	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
5	Celowa wydaje się aktualizacja części danych dotyczących monitoringu TZO.	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
6	Celowa wydaje się aktualizacja informacji o likwidacji odpadów pestycydów mogilników.	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
7	Pierwsza wersja dokumentu opisywała stan działań w zakresie gospodarki TZO na dzień 30 czerwca 2010 r. Obecny projekt zawiera informacje aktualne według stanu na dzień 30 czerwca 2012r. W dokumencie brakuje informacji, jakie działania zostały podjęte w okresie 30.06.2010 r. – 30.06.2012 r. w celu realizacji zadań wynikających z ratyfikacji przez Polskę Konwencji.	IOŚ-PIB	Uwaga nieprzyjęta. Głównym celem aktualizacji KPWKSz była jego aktualizacja pod kątem nowych substancji dodanych do Konwencji Sztokholmskiej.
8	W całym dokumencie należy zaktualizować informacje: Jest: Instytut Ochrony Środowiska (IOŚ) Powinno być: Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy (IOŚ – PIB).	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
9	Potrzebne jest ujednoczenie w dokumencie zapisu odnośnie rozporządzenia (WE) nr 850/2004 - używane są skróty „(WE) 850/2004 i „(WE) nr 850/2004”(np. str. 8).	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
10	Sugeruje się sprawdzenie dokumentu pod kątem stylistycznym (m.in. literówki).	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
11	Projekt aktualizacji KPWKSz dodaje zadanie rozszerzające PMŚ o monitoring stanu zanieczyszczenia substancjami o charakterze TZO wybranych komponentów środowiska, w tym gleb. Sugerowane w projekcie są polichlorowane bifenyleny (PCB). Projekt PMŚ na lata 2013-2015 uwzględnia w badaniach chemizmu gleb ornych – WWA i pestycydy. Nie są wymienione PCB.	WIOŚ w Warszawie	Uwaga nieprzyjęta. Po aktualizacji NIP zostaną podjęte działania mające na celu realizację zadań zapisanych w dokumencie, w tym aktualizacja obowiązujących aktów prawnych w celu dostosowania zakresu monitoringu TZO do wymogów Konwencji Sztokholmskiej - zadanie 5.2 na str. 81.
12	W dokumencie brak szczegółowych informacji dotyczących realizacji Zadania 5.1. Rozszerzenie monitoringu stanu zanieczyszczenia TZO wybranych komponentów środowiska w kontekście monitoringu	WIOŚ w Warszawie	Uwaga nieprzyjęta. Zadanie 5.1. będzie realizowane po przeprowadzeniu szczegółowej analizy potrzeb

	powietrza.		i możliwości monitoringu substancji TZO.
13	W rozdziale 2.4.2 Wyniki monitoringu (str. 41) przytaczane są dane z lat 2007, 2008, podczas gdy dla powietrza są dostępne za 2011 rok.	WIOŚ w Warszawie	Uwaga przyjęta.
Uwagi szczególne:			
1	Str. 5-6, 82 we wstępie dokumentu oraz w wykazie międzynarodowych aktów prawnych proponujemy odwołać się do zaktualizowanego tekstu Konwencji Sztokholmskiej.	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
2	Uwaga do zapisu na str. 14 w punkcie 1.1.2.4 „Wymagania dotyczące najwyższych dopuszczalnych stężeń substancji o charakterze trwałych zanieczyszczeń w środowisku i produktach” - drugi cytowany akt prawny - jest rozporządzenie z 20 sierpnia 2008 r. (Dz. U. Nr 162, poz. 1008), a powinno być „rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 258, poz. 1549)”.	Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” Spółka Akcyjna w Jaworznie	Uwaga przyjęta.
3	W punkcie 1.1.2.4 (str. 14) „Wymagania dotyczące najwyższych wymaganych stężeń substancji o charakterze trwałych zanieczyszczeń w środowisku i produktach” podano nieaktualną podstawę prawną: „Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych” jest uznane za uchylone.	WIOŚ w Łodzi	Uwaga przyjęta. Rozporządzenie to zostało zastąpione przez rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. Nr 258, poz. 1549).
4	Str. 15 w Tabeli I nie zamieszczono informacji o substancjach włączonych do Konwencji po 2008 roku.	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
5	W „Tabeli II. Najwyższe dopuszczalne stężenia trwałych zanieczyszczeń organicznych w poszczególnych elementach środowiska oraz produktach” (strona 17), jak i w całym dokumencie brak jest jakichkolwiek propozycji, co do tego jakie substancje mają być monitorowane w powietrzu, a co za tym idzie jakie należałoby przyjąć dla nich normy.	WIOŚ w Warszawie	Uwaga przyjęta.
6	Str. 28 literówka w zdaniu: Wykaz substancji aktualnie znajdujących się w załączniku do Konwencji (...).	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
7	Str. 30- 35 w rozdziale 2.1.2 wymienia się pentachlorobenzen (PeCB)	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.

	jako jedną z substancji z załącznika C do Konwencji. Substancja nie została omówiona w rozdziale.		
8	Str. 33 emisja HCB w 2008 roku była szacowana na 9,73 kg, w 2009 roku na 9,58 kg, a w 2010 roku na 11,43 kg. Udział poszczególnych źródeł w tej emisji przedstawiono na rysunku II. Sugerujemy wspomnieć, iż udział poszczególnych źródeł emisji na rysunku II dotyczy danych z 2008 roku.	IOŚ-PIB	Uwaga nieprzyjęta. Dane dotyczące emisji HCB zostały zaktualizowane i przedstawiono za 2010 r.
9	Str. 34 j. w.	IOŚ-PIB	Uwaga nieprzyjęta. Dane dotyczące emisji PCB i PCDD/F zostały zaktualizowane i przedstawiono za 2010 r.
10	Proponujemy wprowadzenie zmiany zapisu w punkcie 2.1.3. „Uwolnienia ze zmagazynowanych zapasów i odpadów”, na str. 35, w pierwszym akapicie, w 4 wersji: - jest po myślniku zapis „mają doprowadzić...do ich unieszkodliwienia w 2010 roku ...”, a powinno chyba być „miały doprowadzić...do ich unieszkodliwienia w 2010 roku ...”.	Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” Spółka Akcyjna w Jaworznie	Uwaga przyjęta. Punkt 2.1.3 uzupełniono o dane dotyczące ilości mogilników oraz ilości PCB pozostałego do usunięcia.
11	Proponujemy wprowadzenie zmiany zapisu w punkcie 2.1.3. „Uwolnienia ze zmagazynowanych zapasów i odpadów”, na str. 36 w ostatnim akapicie rozpoczynającym się od słów „W celu ograniczenia oddziaływania na środowisko.....”: - zapisano w tym akapicie, że wymagane są działania o najwyższym priorytecie, co jest bardzo ważne, ale jak wynika z danych monitoringowych zawartych dalej w punkcie 2.4.2. KPWKS problem historycznych odpadów HCH i DDT jest ponadregionalny i należy nadać mu odpowiednią rangę, wraz z finansowaniem. Koszty działań naprawczych powinno wziąć na siebie nasze Państwo, które do 2002 roku było właścicielem przedsiębiorstwa Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” w Jaworznie.	Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” Spółka Akcyjna w Jaworznie	Uwaga nieprzyjęta. Uzasadnienie: Problem odpadów zdeponowanych na składowisku Zakładów Chemicznych „Organika-Azot” w Jaworznie został ujęty w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego. Ponadto zgodnie z ustawą o odpadach, domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości (art. 3 ust. 3. pkt 13).
12	Str. 36 w ostatnim zdaniu jest „Natomiast zadana...”, a powinno być „Natomiast zadania...”.	Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” Spółka Akcyjna w Jaworznie	Uwaga przyjęta.
13	Str. 36, akapit 5 literówka w zdaniu: Natomiast zadana w zakresie	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.

	poprawy (...).		
14	<p>W związku z opublikowanym na stronach Ministerstwa Środowiska „Projektem aktualizacji Krajowego Planu Wdrażania Konwencji Sztokholmskiej”, pragnę wyrazić zaniepokojenie nieprecyzyjnymi danymi, które pojawiły się w tym dokumencie, dotyczącymi historycznych zanieczyszczeń trwałymi związkami organicznymi pochodzącymi z Zakładów Chemicznych „Organika Azot” w Jaworznie. Podane w tym dokumencie ilości odpadów, a także stężenia zanieczyszczeń i ich lokalizacja odbiegają od informacji, które posiada tut. urząd. W związku z powyższym wyjaśniam:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odpady przemysłowe zawierające TZO (dotychczas zinwentaryzowane na terenie doliny potoku Wąwolnica) znajdują się na Centralnym Składowisku Odpadów „Rudna Góra” będącym we władaniu Zakładów Chemicznych „Organika-Azot” S.A., na gruntach należących do Gminy Miasta Jaworzna, Skarbu Państwa i Południowego Koncernu Węglowego S.A. Ze względu na brak rozpoznania lokalizacji „starych składowisk odpadów” oraz postępującą komercjalizację działek po byłych zakładach chemicznych, należy założyć, że związki tego typu mogą znajdować się także na działkach będących we władaniu osób i podmiotów prywatnych. 2. Bliższe prawdy są wyliczenia ilości TZO wykonane przez pracowników Zakładów Chemicznych „Organika Azot S.A.- cyt. „...W Zakładach Chemicznych Organika-Azot w latach 1947-1980 wyprodukowano 78 950 Mg DDT, a w latach 1965-1982 wyprodukowano ok. 4450 Mg Lindanu-Gamatoxu (zawierał min. 98% izomeru γ- HCH). Brak jest danych o ilości wyprodukowanych środków ochrony roślin z użyciem innych TZO. Ocenia się, że ilości złożonych na składowisku oraz w gruncie na terenie i w sąsiedztwie zakładu TZO (w oparciu o maksymalnie dopuszczalne straty w procesie – 2%) mogły sięgać $78950 \times 0,02 = 1600$ Mg metabolitów DDT oraz 20 Mg HCB [9]. Według dostępnych w zakładach danych archiwalnych, na każdą tonę wyprodukowanego Lindanu 	<p>Prezydent Miasta Jaworzno</p>	<p>Uwaga przyjęta.</p>

	<p>powstawało od 8,2 Mg do 15 Mg odpadowych izomerów nieaktywnych HCH (głównie izomery α-HCH i β-HCH z domieszką γ-HCH i pozostałych izomerów) w postaci odpadów stałych i półpłynnych, z których niewielka część (30%, ok. 300 Mg/rok) była przerabiana na TCB, reszta trafiała do ziemi. <i>Bliższa prawdy jest wielkość ok. 10 Mg odpadów HCH na tonę wyprodukowanego Lindanu, gdyż zinwentaryzowana ilość odpadów HCH zdeponowanych w Jaworznie to 42 200 Mg. Przyjmuje się, że na składowisku CSO „Rudna Góra” znajduje się ok. 23 400 Mg HCH, ale całość składowanych odpadów (162 202 Mg) należy uznać za zawierające TZO. Na pozostałych gruntach, należących do miasta Jaworzno zdeponowano ok. 18 800 Mg izomerów nieaktywnych HCH....”</i></p> <p>3. Czytając fragment dot. odcieków ze składowiska odnosi się mylne wrażenie, że składowisko posiada uszczelnione podłoże i problem dotyczy tylko odcieków zbieranych rowami odwadniającymi, które są ponadto oczyszczane w zakładowej oczyszczalni ścieków. Jest to fragment, który wzbudza największe kontrowersje. W tym przypadku należy pamiętać, że Centralne Składowisko Odpadów „Rudna Góra” oraz inne miejsca gromadzenia odpadów zawierających m.in. TZO nie posiadają zabezpieczeń chroniących przed zanieczyszczeniem wód gruntowych zasilających docelowo pradolinę rzeki Przemszy. Badania prowadzone w latach 2009-2012 w ramach projektu FOKS (opisanego w dalszej części pisma) wykazały, że całkowity przepływ masy HCH w przekroju badawczym (17 studni) wynosi około 40 gramów dziennie, co stanowi około 15 kilogramów rocznie – wody nie są w żaden sposób oczyszczane.</p>		
15	<p>Proponujemy wprowadzenie zmiany zapisu w punkcie 2.1.3. „Uwolnienia ze zmagazynowanych zapasów i odpadów”, na str. 36 <u>proponujemy zmienić dotychczasowy zapis drugiego i trzeciego akapitu na następujący:</u></p> <p>„Odpady przemysłowe zawierające TZO występują na składowisku</p>	<p>Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” Spółka Akcyjna w Jaworznie</p>	<p>Uwaga przyjęta.</p>

	<p>Zakładów Chemicznych Organika-Azot w Jaworznie (województwo śląskie) oraz w gruntach należących do miasta Jaworzno. Zakłady te jako przedsiębiorstwo państwowe produkowały w przeszłości DDT, HCH oraz środki ochrony roślin zawierające importowane TZO. Centralne Składowisko Odpadów (CSO) „Rudna Góra” obejmuje grunty fabryczne Organika-Azot S.A.</p> <p>W Zakładach Chemicznych Organika-Azot w latach 1947-1980 wyprodukowano 78 950 Mg DDT, a w latach 1965-1982 wyprodukowano ok. 4450 Mg Lindanu-Gamatoxu (zawierał min. 98% izomeru γ-HCH). Brak jest danych o ilości wyprodukowanych środków ochrony roślin z użyciem innych TZO. Ocenia się, że ilości złożonych na składowisku oraz w gruncie na terenie i w sąsiedztwie zakładu TZO (w oparciu o maksymalnie dopuszczalne straty w procesie – 2%) mogły sięgać $78950 \times 0,02 = 1600$ Mg metabolitów DDT oraz 20 Mg HCB [9]. Według dostępnych w zakładach danych archiwalnych, na każdą tonę wyprodukowanego Lindanu powstawało od 8,2 Mg do 15 Mg odpadowych izomerów nieaktywnych HCH (głównie izomery α-HCH i β-HCH z domieszką γ-HCH i pozostałych izomerów) w postaci odpadów stałych i półpłynnych, z których niewielka część (30%, ok. 300 Mg/rok) była przerabiana na TCB, reszta trafiała do ziemi. Bliższa prawdy jest wielkość ok. 10 Mg odpadów HCH na tonę wyprodukowanego Lindanu, gdyż zinwentaryzowana ilość odpadów HCH zdeponowanych w Jaworznie to 42 200 Mg. Przyjmuje się, że na składowisku CSO „Rudna Góra” znajduje się ok. 23 400 Mg HCH, ale całość składowanych odpadów (162 202 Mg) należy uznać za zawierające TZO. Na pozostałych gruntach, należących do miasta Jaworzno zdeponowano ok. 18 800 Mg izomerów nieaktywnych HCH.”</p>		
16	Str. 36 i 38 Informacja o IOŚ- PIB jako krajowym punkcie wymiany informacji (focal point) jest nieaktualna.	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
17	Str. 37 Prowadzenie serwisu informacyjnego przez IOŚ – PIB pod adresem http://ks.ios.edu.pl/ zostało zakończone z upływem 2010 roku z końcem umowy.	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
18	W punkcie 2.4.2 Wyniki monitoringu (str. 39) w akapicie dotyczącym monitoringu powietrza powinno znaleźć się podobne zdanie jak przy	WIOŚ w Warszawie	Uwaga przyjęta.

	monitoringu wód, a mianowicie: „Aktualnie w GIOŚ prowadzone są prace nad bazą danych dla powietrza w ramach bazy Ekoinfonet (JPOAT 2.0).”.		
19	Str. 40 – siódmy wiersz od dołu: Jest:: ... monitoring benzo(a)piranu (B(a)P), Powinno być: ... monitoring stężeń benzo(a)pirenu (B(a)P) w pyłe zawieszonym PM10.	WIOŚ w Zielonej Górze	Uwaga przyjęta.
20	Uwaga do zapisu na str. 40 w punkcie 2.4.2. „Wyniki monitoringu” - ostatni akapit: - w przedostatnim zdaniu jest zapis „W Krajowym Planie...” przedstawiono dodatkowo dane dotyczące WWA oraz izomerów HCH, a w ostatnim zdaniu „Mimo że substancje te nie są włączone do załączników Konwencji” - należy wykreślić zapis „ oraz izomerów HCH”, gdyż izomery HCH są wpisane w załączniku A do Konwencji.	Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” Spółka Akcyjna w Jaworznie	Uwaga przyjęta.
21	W części opisującej system monitoringu jakości powietrza w ramach PMS (str. 41) jest nieaktualny opis systemu pomiarowego (sprzed 5 lat). Jest również wzmianka o współpracy z Państwową Inspekcją Sanitarną w zakresie monitoringu jakości powietrza mimo, że od stycznia 2010 r. współpraca została zakończona.	WIOŚ w Łodzi	Uwaga przyjęta.
22	Uwaga do zapisu na str. 41-43 w punkcie 2.4.2.2.1 „Wody rzek i jezior” oraz w punkcie 2.4.2.2.2 „Wody Bałtyku” - przytoczono wyniki monitoringu z 2008 roku, a powinny być zamieszczone w „KPWKS wersja 2012 rok” wyniki z 2009-2011 roku, analogicznie jak w punkcie 2.4.2.3 „Osady denne”, tym bardziej, że w 2011 roku zmieniły się przepisy w sprawie klasyfikacji wód powierzchniowych.	Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” Spółka Akcyjna w Jaworznie	Uwaga nieprzyjęta. Brak jest aktualniejszych wyników monitoringu wód Bałtyku. Monitoring prowadzony w ramach PMS obejmuje tylko wody przybrzeżne.
23	Proponuję uzupełnienie w pkt 2.3. „Informowanie społeczeństwa, świadomość i edukacja społeczna” drugiego tiret o następujące zdanie: „Wybrane dane dotyczące TZO są upowszechniane w publikacji Ochrona środowiska dostępnego na stronach internetowych Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl	GUS	Uwaga przyjęta.

24	Str.68 literówki w Tabeli XVII: jest: kontenery Powinno być: kongenery.	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
25	W Zadaniu 3.4 wspomina się o „Biurze do spraw TRWAŁYCH Zanieczyszczeń Organicznych”, które nie zostało omówione nigdzie indziej w dokumencie.	IOŚ-PIB	Uwaga przyjęta.
26	<p>Uwaga do zapisów na <u>str. 71 – 78, w punkcie 3. „PLANOWANE DZIAŁANIA”</u></p> <p>Z informacji przedstawionej wyżej, w punkcie 1.b) oraz z zapisów przedstawionych w punkcie 2.4.2 „Wyniki monitoringu”, w tym m. in. na str. 44-47 (zawartość HCH i DDT w osadach rzecznych rzek województwa małopolskiego i śląskiego na poziomie znacząco przekraczającym stężenia, przy których obserwuje się negatywne oddziaływanie na organizmy wodne) wynika, że uwalnianie się HCH i DDT z odpadów zdeponowanych w Jaworznie (mieście położonym na granicy województw śląskiego i małopolskiego) jest jednym z najpoważniejszych problemów dotyczących TZO, któremu niestety nie nadano w projekcie aktualizacji <i>KPWKS - wersja z dnia 9 lipca 2012 r.</i> właściwej rangi mimo, że „<i>Niniejszy dokument stanowi aktualizację KPWKS w związku ze zmianami w Konwencji, które weszły w życie w dniu 26 sierpnia 2010 r., polegającymi na dodaniu 9 nowych substancji do załączników Konwencji...</i>”(cytat str. 6), w tym HCH .</p> <p>Plan działań – „pkt 3.1. Zadania do realizacji” zawiera bardzo uogólnione zapisy np. Zadanie 5.3., Zadanie 6. Brak jest zapisów odnoszących się bezpośrednio do ograniczenia wpływu lub likwidacji źródła TZO w Jaworznie.</p> <p>Podstawą dalszych działań, w dolinie rzeki Wąwolnica w Jaworznie, w tym wykonania rekultywacji „hałdy” na CSO „Rudna Góra” i ostatecznego zamknięcia tego składowiska odpadów, powinna być ogólna koncepcja remediacji opracowana w ramach projektu badawczego FOKS, zawarta w opracowaniu końcowym pt. „Identyfikacja kluczowych źródeł zanieczyszczenia</p>	<p>Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” Spółka Akcyjna w Jaworznie</p>	<p>Uwaga nieprzyjęta.</p> <p>Uzasadnienie: Problem odpadów zdeponowanych na składowisku Zakładów Chemicznych „Organika-Azot” w Jaworznie został ujęty w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego.</p>

	<p>wód podziemnych i koncepcja remediacji. Zastosowanie innowacyjnych narzędzi badawczych.”, która jest opublikowana na internetowej stronie Projektu FOKS: www.projectfoks.eu. Autorzy rekomendują organom ochrony środowiska jako optymalne rozwiązanie w pierwszym etapie - działania naprawcze mające na celu zapobiegnięcie rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń - substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, w drugim etapie – eliminację źródeł emisji, jeżeli będą zapewnione środki finansowe.</p> <p>W pierwszym etapie niezbędne są środki finansowe na zapobieganie rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń z kluczowych źródeł smugi południowej (najwyższy priorytet), w tym na wykonanie projektu remediacji oraz jego realizację, która obejmie wykonanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pionowej bariery nieprzepuszczalnej aż do naturalnej izolacji w podłożu, wokół terenu na którym znajdują się źródła o najwyższym priorytecie: CSO „Rudna Góra”, teren nagromadzenia NAPL, teren dawnego magazynu HCH i północna część pola K, - przykrycie powierzchni terenu (capping), - odcięcie drogi migracji metodą P&T (system studni i pomp), - rozbudowa (zwiększenie przepustowości) centralnej oczyszczalni ścieków celem skierowania do niej odpompowywanych zanieczyszczonych wód podziemnych. 		
27	<p>Na str. 78 podane jest, że finansowanie zapewni NFOŚiGW i WFOŚiGW. Ten sposób finansowania nie gwarantuje ciągłości finansowania, a bez niego nie jest możliwe prowadzenie pomiarów. WIOŚ musi corocznie aplikować o przyznanie środków na prowadzenie monitoringu i nie ma żadnej gwarancji, że takie finansowanie otrzyma.</p>	<p>WIOŚ w Warszawie</p>	<p>Uwaga nieprzyjęta. Na stronie 78 zapisane jest, że NFOŚiGW oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska zapewniają wsparcie finansowe zadań związanych z realizacją Konwencji Sztokholmskiej. Dokument ten zostanie przyjęty przez Radę Ministrów i będzie wiążący również dla NFOŚiGW.</p>
28	<p>Str. 78 Kwota przewidziana na realizację zadania „Monitoring wpływu</p>	<p>WIOŚ w Warszawie</p>	<p>Uwaga nieprzyjęta.</p>

<p><i>TZO na zdrowie ludzi i środowisko</i>” wydaje się być znacząco zaniżona. Brak szczegółów, jakie działania mają być wdrożone, nie pozwala precyzyjnie określić kosztów. Dla przykładu roczny koszt pomiarów B(a)P w powietrzu na jednej stacji w woj. mazowieckim wynosi ok. 40 tys. zł., co przy 8 stanowiskach pomiarowych w woj. mazowieckim daje kwotę ok. 320 tys. rocznie. W analizowanym dokumencie na całe to zadanie przeznaczone jest 330 tys. zł., a w kwotę tą nie jest wliczony koszt zakupu analizatorów, który waha się od kilkudziesięciu do kilkuset tysięcy złotych za sztukę.</p>		<p>Uzasadnienie: KPWKŚz został opiniowany przez GIOŚ, który nie zgłosił takiej uwagi.</p>
---	--	---